

z knihy [Мухин Ю.И.. Оболганный Сталин.](#) (2010)

Část 3

Jurij. I. Muchin

POMLUVENÝ STALIN

Vůdce Sovětského svazu

...dostali jsme se tedy k hlavnímu: jak vnímali a vnímají Stalina po 20. sjezdu KSSS v roce 1956. Je možné s plným vědomím říct: do 20. sjezdu vnímali roli Stalina jen kladně. A kupodivu, do toho sjezdu naše země jen rostla a sílila, a po něm - naopak. Je to náhoda?...

Když na XX. sjezdu KSSS dala partijsní nomenklatura příkaz historikům, spisovatelům a žurnalistům naplivat na Stalina a zakydat ho špinou, to ta nájemná svoloč začala vymýšlet rozličné příčiny toho, proč se právě Stalin stal vůdcem sovětského lidu. Každý historik vymýšlel příčiny, vycházejí z úrovně vlastní podlosti: byla tu údajná paranoia Stalina, i jeho údajná patologická touha po moci, a jeho údajná závist talentovanějším kolegům, jeho údajná východní mazanost (vyčůranost?), jeho údajný patologický sklon k násilí a mnoho dalšího v podobném duchu, nebo to vše dohromady. Všechny ty výmysly měly ve své podstatě skrýt hlavní příčinu objevení se Stalina v roli vůdce - jeho výjimečný um a schopnosti, znásobené jeho výjimečnou pracovitostí. Je zde jen jedna otázka: objevili by v něm ty kvality, pokud by je nenasměroval na službu lidem - na službu Komunistům?

Ještě v chlapeckých letech Josif Vissarionovič Stalin, tehdy Coco Džugašvili, propadl jediné vášni - vášni k poznání. Jako mimořádně zvědavý on nejen četl knihy, aby se mohl blýsknout citáty módních autorů - on knihy studoval, pokoušeje se proniknout do podstaty, kterou chtěl autor předat. Zamlada získával knihy z placené knihovny, ale neměl peníze, aby si je nechával dlouho, proto ty nejvýznamější knihy s přítelem přepisoval, vraceje originál do knihovny, a potom je bez spěchu studovali.

Později a i do konce života Stalin, kdekoliv by nebyl a čímkoliv by se nezabýval, proces získávání poznání nepřerušil a knihy byly jeho stálými průvodkyněmi. Do roku 1919, prakticky do konce občanské války, Stalin, fakticky ministr ruské vlády a člen Politbyro vládnoucí strany, neměl v hlavním městě byt, ale převážel s sebou z jedné fronty na druhou slušnou knihovnu, do které zařazoval z přečtených knih ty, které považoval za důležité nebo v budoucnu užitečné. Když se v roce 1941 Němci blížili k Moskvě, tuto knihovnu vyvezli do Kujbyševa a přitom ji spočítali - bylo v ní více než 30 tisíc svazků! Stalin denně četl několik set stran dokumentů, a i přes to, do samotné smrti denně četl 300-400 stran knižních textů. Jeho první knihovna se z evakuace nevrátila vcelku a po jeho smrti provedli revizi jeho nové knihovny - bylo v ní 20 tisíc svazků, z nichž byly strany 5,5 tisíce knih popsány poznámkami a postřehy Stalina, zanesené jím v procesu jejich studia.

Zamyslete se nad těmi čísly. Pokud byste od nynějšího dne prolétli byt' jednu knihu za den a uložili ji do své knihovny, pak se k číslu 10 tisíc svazků, tj. třetině toho, co měl v knihovně Stalin, dostanete teprve za 30 let! Stalin četl a studoval vše: poezii, uměleckou literaturu, ale hlavním předmětem jeho zájmu byly různé knihy o životě - filozofie, historie, věda, vojenství, technika, včetně učebnic o jejích rozličných odvětvích.

Například v roce 1931 Stalin těžce onemocněl zápallem plic a doléčoval se v sanatoriu na Kavkaze. 14. září píše své ženě Naděždě:

"Zdravstvuj, Tat'ka!

Dopis dorazil. Je dobře, že ses naučila psát podrobné dopisy. Z tvého dopisu je zřejmé, že se vnější tvář Moskvy začíná měnit k lepšímu. Konečně! "Pracovní technikum" o elektrotechnice jsem dostal. Pošli mi, Taťko, "Pracovní technikum" o metalurgii. Určitě pošli (prohlédni mou knihovnu, tam ji najdeš).

Jak se máš? Necht' Satanka taky něco napíše, a Vaska taky.

Pokračuj v "informování"

Líbám. Tvůj Josif"

A když už Stalin dopis podepsal, vzpomněl si a doplnil:

"P.S.: zdraví se zlepšuje. Pomalu, ale zlepšuje."

Všimněte si, co konkrétně vůdce prosil poslat pro oddych. Nebylo to oblečení pro cvičení juda, ne horské lyže, ne tenisové rakety. Ale učebnice! Slogan: "Komunistou se může stát jen ten, kdo osvojil všechno vědění, nahromaděné lidstvem" - nebyl pro Stalina sloganem. Byl to jeho život.

Vy víte, že po XX. sjezdu KSSS ho téměř všichni jeho spolupracovníci ve svých memoárech začali zakydávat blátem, ale všimněte si, že i v tom případě všichni jednohlasně poznamenávají, že Stalin lehce vnikal do libovolné otázky z jakéhokoliv oboru, a bylo ho nemožné v čemkoliv vodit za nos. Stalina nebylo možné vmanévrovat, aby plnil něčí vůli, on vždy znal a chápal, co dělá.

Není pochyb, že ve světové historii byl Stalin nejvíce, pokud je to tak možné říct, vzdělaným člověkem. Možná byli i lidé, kteří přečetli více knih, než Stalin. Ale podstata je jinde. Neexistoval v historii člověk, který by byl schopný využít své vědění tak účinně, jako Stalin.

Co dostal

V překlad z řečtiny "ekonomika" znamená vedení statku (farmy, hospodářství). A Stalin byl skutečně vynikajícím hospodářem. Pojd'me zavzpomínat, co bolševici převzali po caru Nikolaji II.

Tehdejšímu našemu caru-hlupáku nabalíkovali, že Rusko potřebuje "západní investice", že musí odstranit ochranná opatření a "vstoupit na světový trh", že rubl "musí být směnitelný (za zlato)" atd. Nikolaj II dopřál svým rádcům-monstrům sluchu a do Ruska začal proudit zahraniční kapitál. On skutečně postavil doly a podniky na zpracování ruských nerostných surovin a průmysl v Rusku rostl rychleji, než v ostatních zemích. Ale větší část toho růstu se vyvážela za hranici ve formě úroků za půjčky a dividend, kvůli čemu byl také třeba zlatý (směnitelný) rubl.

Od roku 1888 do 1908 mělo Rusko negativní obchodní bilanci se zbytkem světa v celkové výši 6,6 miliardy zlatých rublů, tj. každý rok se z Ruska vyvezlo o 330 milionů zlatých rublů více, než se dovezlo. V té době suma 6,6 miliardy rublů 1,6x převyšovala hodnotu všech ruských průmyslových podniků a jejich kapitálu k roku 1913. Jinými slovy, s vybudováním dvou podniků v Rusku Západ za peníze Ruska vybudoval tři podniky u sebe. (Zahraničních podniků samotného Ruska bylo jen za několik set milionů rublů ve formě železnic v Číně a na severu Íránu). Takové tehdy byly "západní investice". Dnes jsou ještě stokrát horší.

Proto HDP na hlavu takovým způsobem okrádaného Ruska rostlo pomaleji, než HDP na hlavu těch zemí, které svým kapitálem a "investicemi" takto "pomáhaly" Rusku. Rus vyráběl stále více a více a získával stále méně a méně.

Tato ekonomika dorevolučního Ruska je velmi dobře ukázána v učebnici E. Lesgafta "Otečestvoveděnije" (Отечествоведение), vydané v roce 1913. V letech 1910-1913 v Rusku roční úroda obilí představovala 5 miliard pudů (82 milionů tun). Úrodnost byla všeho všudy 8 centnéřů¹ na hektar. Nehledě na nízkou úrodu, Rusko vyváželo každoročně za hranici 10 milionů tun zrna. A Rusko spotřebovávalo samo 345kg zrna na člověka a rok, kdežto USA - 922 kg, Dánsko - 912 kg, Francie - 544, Německo - 432. Cukru byla v Rusku roční spotřeba na obyvatele jen 6 kg, zatímco v Anglii - 32, v USA - 30, v Německu a Švýcarsku - 16.

Tak, máje samo ve srovnání v jinými zeměmi malou produkci, Rusko i přesto exportovalo i obilí, i cukr. A kvůli krajně drsnému klimatu (dlouhá a tvrdá zima, často suché léto) a geografickým podmínkám (špatné vodní cesty a velké vzdálenosti) byly náklady na zemědělskou produkci i průmyslovou produkci v Rusku vyšší, než v jiných zemích. A aby bylo možné něco exportovat, bylo to třeba skupovat po Rusku za tak nízké ceny, že zemědělci i pracujícím téměř nic nezůstávalo. Tak se to i dělo: po sklizni kupci stanovovali nízké ceny na obilí, ale rolník ho byl nucen prodat, protože byl nucen platit daně. Vznikala velmi pokroucená situace, kdy například Němci po uvědomění si situace a toho, že Rusko nemělo importní clo na obilí, kupovali v Německu naše obilí a vozili ho zpět do Ruska, kde ho mleli a prodávali Rusům. V roce 1913 se takovým způsobem do Ruska vrátilo 12 milionů pudů (v roce 1913 stál v Moskvě pud bochníku chleba 2 rubly, a pud zrna vyvezeného za hranici - 91 kopějek., tj. Němci měli na čem vydělávat).

Carská statistika je skoupá v rovině výzkumu životní úrovně 85% populace země - rolníků - a operuje v zásadě jen s obecnými čísly. Postupně po odstoupení od nevolnictví (1861) se velikost populace Ruska více než zdvojnásobila (v roce 1858 - 74 milionů, v roce 1914 - 178 milionů), ale množství koní v Rusku se za tu dobu snížilo o dvě třetiny. To je ještě možné pochopit, protože se v té době prudce rozvíjela železniční síť, ale jak pochopit, že se zároveň snížilo množství velkého rohatého dobytka na 29% a malého - na 51%! Vždyť to znamená, že za nevolnictví jedl rolník třikrát více masa, než při přeslovutné svobodě a rozmachu soukromého podnikání. Maso Rusko nevyváželo kvůli pracnému transportu, naopak ho importovalo, podobně jako dnes my anglické hovězí z šiléných krav (import masa v roce 1913 - za 28 milionů rublů). Proto bylo jediným vhodným exportním artiklem zrna. A tak ho přinutili rolníky pěstovat, kvůli čemuž rolníci zorali louky, pastviny a další pozemky, kde dříve chovali skot. Kníže Bagration, plukovník gen. štábu ruské armády (ano, potomek hrdiny roku 1812), v roce 1911 napsal: "každým rokem se ruská armáda stává slabší a fyzicky méně způsobilou... Ze třech mladíků je těžké vybrat jednoho, plně vhodného pro službu... kolem 40% branců jedlo maso poprvé v životě po nastoupení do vojenské služby."

Pro obyvatele města statistika existuje. Pokud za nevolnictví průměrný obyvatel města měl denní příjem 3353 kcal., pak v letech 1900-1916 už jen 3040 kcal. Volně konvertibilní rubl a tržní mechanismy si vybíraly svou daň.

Tím, že carská vláda zavedla konvertibilní rubl (směnitelný za zlato) a vstoupila na světový trh (došlo ke srovnání domácích a světových cen), dokonce i přes importní cla ždímalá z lid do posledního, a fakticky za jediným účelem: aby ruští byznysmeni a aristokraté mohli bez problémů kupovat na Západě předměty rozkoše a žít v tamních centrech zábavy.

Takovou ekonomiku měl car, a První světová válka a tři roky občanské války té ekonomice agrárního Ruska zasadily poslední úder. Takové hospodářství zůstalo zpočátku Leninovi a potom Stalinovi, který ho vystřídal. Nebudu popisovat vše (opakuji, to by bylo na samostatnou knihu), ale ve zkratce se zastavím na některých bodech.

1 centnéř - přesná váha v carském Rusku není úplně jasná. Český slovník: centnéř - 120 liber, v 16.st. asi 61,56 kg; v soustavě dolnorak. měř na Moravě od 1758, od 1765 v Čechách 100 liber; tj. 56,01 kg

Rolníci

Bolševici po překonání celé řady problémů zpočátku udělali rubl zlatým, přičemž "zlatý rubl" byla denominace. Denominace s názvem «červoněc» byla teoreticky směnitelná za zlato v poměru 10 rublů = 7.74g zlata. Takové mince (přesná váhová kopie carských mincí) byly pro všechny případy vyraženy, ale nikdy nevstoupily do oběhu. Byla zavedena zlatá valuta bez reálné směnitelnosti za zlato. Na denominacích tištěných červoňců byl nápis: "Bankovka podléhá směně za zlato" - ale hned vedle se informovalo: "Počátek možnosti směny se stanoví zvláštní vládní vyhláškou".

Ale i přesto byl červoněc všemi vnímán jako roven zlato - a dokonce začal mít větší hodnotu než zlatá mince. Proč?

Zaprve. Netiskli ho v neomezeném množství, ale pod strohou kontrolou: kolik bylo zlata, zahraničních valut, a také pohledávek na brzké doručení dalšího zlata a valut - tolik papírků s názvem "červoněc" tiskli. Gosbanka (státní banka) nakoupí u populace dodatečné množství zlatých carských mincí - může opět nějaké červoňce natisknout. A vše.

Za druhé. Státní podniky ve svém počtu byly ve velké převaze nad soukromými, a ony vnímali tyto peníze jako rovné zlato. Proto i obyvatelstvo nemělo důvod dívat se na ně nějak jinak.

Za třetí. Obchodujíc touto měnou na trzích Západu, SSSR za ni dával zboží jako by to bylo zlato, proto se i Západ choval k červoňci stejně. Ale po posílení rublu, Stalin se opřel na (do?) zemědělce, protože bylo nutné stavět závody a továrny, bylo třeba proměnit agrární Rusko ve vysoce průmyslovou zemi. Stát, sbíraje daně, stavěl průmysl, ale cesta od rozestavěného podniku do koncového výrobku je velmi, velmi dlouhá! Je nutné vybudovat důl, koksovnu, vysokou pec, ocelárnu, válcovnu a další a další, aby se nakonec získala pánev, kterou je možné zemědělci nabídnout výměnou za obilí. A za co koupit vše potřebné vybavení pro výše zmíněné provozy na vnějším trhu? Z hlavní části opět za obilí. A co jedí dělníci, inženýři a stavitelé těchto provozů? Opět chléb. Bylo třeba brát "chléb" rolníkům a dát jim zatím nebylo co. Proto brali a nic na oplátku nedávali. Brali všemi dostupnými prostředky: poplatky, daněmi, ale hlavně udržováním výkupních cen nízko.

Mohlo být ale bráno někomu jinému? Ruská inteligence zpočátku nikdy a nic svému státu nedávala, a dělníkům a pracujícím by se brát dalo, ale ti ještě neměli výrobky.

Sovětský stát se naučil "manévrovat objemy produktů", což znamenalo, že vláda držela rolníka pod tvrdým cenovým tlakem, nedávaje mu nikde možnost zvednout cenu za potraviny, nedávaje mu možnost "vydělat". Od roku 1924 držela sovětská vláda v zemi ceny obilí uměle nízko, na určené úrovni, dokonce export obilí omezovala, pokud potřebovala na dané úrovni udržet vnitřní cenu za chléb na trzích uvnitř SSSR.

V konečném důsledku probíhala veškerá výstavba na výdaje "noh cen" - na vrub toho, že ceny průmyslového zboží byly velmi vysoké, a ceny zemědělské produkce - velmi nízké. Pokud hovořit otevřeně, pak bolševici nedávali rolníkům (a to bylo 80 procent obyvatelstva) spravedlivou cenu za produkci, a průmyslové zboží jim prodávali velmi drahé. V ty roky počátků industrializace byly ceny průmyslového zboží 1,7x vyšší než za cara, a ceny potravin byly o polovinu nižší.

Pravda, pro těch 80 procent obyvatel neměla výška cen průmyslové produkce nijak zvláštní význam - oni měli svoje vybavení, a vysoké ceny je nutili lépe plánovat a recyklovat to, co bylo. Je třeba bolševikům vzdát hold - oni od obyvatel málo co skrývali. Na dubnovém plénu CK VKP(b) roku 1929 Stalin řekl: "Kromě obyčejných daní, přímých i nepřímých, které platí rolnictvo státu, dává ještě jednu superdaň ve formě přeplácení průmyslového zboží a nízkých výkupních cen jejich produkce...."

Můžeme my nyní tuto superdaň odstranit? Bohužel, nemůžeme. Musíme ji odstranit při první možné příležitosti v nejbližších letech. Ale dnes ji ještě odstranit nemůžeme... Je to něco na způsob "daně za naši zaostalost". Tato superdaň je nutná, aby se zrychlil rozvoj průmyslu a ukončila se naše zaostalost...

Je tato dodatečná daň pro rolnictvo snesitelná? Ano, je. Proč? ... Rolník má své osobní hospodářství, jehož produkce mu dává možnost platit dodatečnou daň, což nelze říct o pracujícím, který osobní hospodářství nemá a který, stejně, oddává všechny své síly industrializaci."

Tedy, na účet rolníků se v SSSR budoval průmysl pro budování výrobního průmyslu zboží běžné potřeby - budoval se těžký průmysl. V tu dobu zboží na trhu nebylo, a jedinou cestou přežití bylo tvrdé utažení opasků a trpělivost.

Nyní, zařízení pro podniky bylo do SSSR dovezeno, bylo ho nutné instalovat a spustit. Ale kde vzít pracovníky? Drtivá část občanů SSSR byli rolníci, navíc s velmi nízkou produktivitou práce. K počátku 30. let produktivita zemědělství v SSSR spadla k 37%, tzn. dva zemědělci byli schopni živit jednoho obyvatele města. Bylo to mj. způsobeno tím, že revoluce zlikvidovala velkostatkářství, na jehož účet se prudce zvedl počet malých hospodářství: z 16 milionů v roce 1913 na 25 milionů v roce 1929. Jak vzít pracující z vesnice, pokud tam sotva krmí sami sebe?

Bylo třeba zvýšit produktivitu práce v zemědělství, a rozvoj techniky to už dovoľoval - už bylo možné začít s mechanizací zemědělství. Ale komu tu techniku dát?

Rolník si traktor nemůže dovolit. Rolníci mohou zorganizovat družstvo, dát peníze dohromady a koupit jeden traktor řekněme na 10 statků. Denní produktivita práce prudce stoupne, ale roční zůstane stejná - budou jen pracovat méně dní v roce.

Ideologicky nepřijatelné řešení - vrátit půdu velkostatkářům - bylo nepřijatelné ne ani tak z ideologických, jako spíš ze státnických důvodů. Velkostatkář by vzal půdu rolníkům a koupil traktor, ale nechal by si na práci jen jednoho člověka z pěti, a ostatní by vyhnal do města. A kam by se ve městě podělil? Vždyť pracující musí plynout do měst jen v nutném množství - takovým tempem, jakým pro ně vznikají pracovní místa. A od velkostatkářů by plynuli proudem - těm by bylo jedno, zda už jsou ve městech postavené podniky nebo ještě ne.

U nás ruší Govoruchinové plantají, že pokud by nebylo revoluce, Rusko by bylo bohaté a šťastné. Dva čerti! Dokonce jestli by nebyla první světová válka, to už kolem roku 1925 by byla v Rusku taková vzpoura, že by vedle toho občanská válka let 1918-20 vypadala jako dětská zábava. Henry Ford už v roce 1922 začal vyrábět svůj traktor "Fordzon" tempem více než milion kusů ročně, a za tak směšnou cenu, že by je v Rusku kupovali nejen velkostatkáři, ale i středně prosperující kulaci. Z vesnice se by do ruských měst řinula taková masa hladových nezaměstnaných, že by smetla carskou vládu, vlastníky půdy i kapitalisty ještě čistěji, než to udělali bolševici. Vždyť car neměl žádná plány - nerozvíjel ruskou ekonomiku smysluplně a nástup vědecko-technické revoluce pro něj byl naprosto neočekávaným.

A podívejte se, jak důmyslně postupovali bolševici! Ze začátku rozvinuli průmysl ve městech, tj. vytvořili pracovní místa, a potom začali zvyšovat produktivitu práce v zemědělství, plnící pracovní místa ve městě osvobozenými rolníky.

A podívejte se, jak důmyslně rozvíjel průmysl Stalin v neutuchajícím boji s opozicí. Ano, daly se koupit, jako se to dělá dnes, prostředky na produkci piva nebo textilu - tak to chtěla opozice. Ale takovou cestou by bylo možné vytvářet pracovní místa jen do vyčerpání zlatých a valutových rezerv. A Stalin rozvíjel těžký průmysl - průmysl výroby prostředků výroby - a tou cestou mohl v SSSR vytvořit neomezené množství pracovních míst.

Vždyť podívejte se, princip ekonomiky je velmi prostý: pokud vyloučíme okradení jiných zemí, pak lidé jsou bohatší v té zemi, ve které více pracují (jak po časové stránce, tak

po tvůrčí stránce, i po stránce procentuálního zastoupení pracující populace). A jak udělat Rusko bohatým, pokud 80% obyvatel bylo pracovně vytiženo jen 4 měsíce v roce? Vždyť v roce 1925 bylo pracovní zatížení rolníků všeho všudy 92 dní v roce! A v průmyslu lidé pracovali 270-290 dní v roce.

Proto jedinou ekonomickou cestou pro SSSR byla cesta kolektivizace zemědělství, přičemž s oporou na kolchozy². Rolníci dávali půdu, inventář, tažný a část produktivního dobytka k obecnému užítku a začínali pracovat dohromady. Přitom produktivita práce prudce rostla jak díky dělení práce, tak díky zavedení mechanizace, kterou poskytl stát. Zároveň ale růst produktivity práce v zemědělství nevedl k výbuchu nezaměstnanosti. Protože, jakkoliv málo by rolník pracoval, v kolchoze byl zapojen v pracovním procesu: být tehdy členem kolchozu znamenalo odpracovat nejméně 60 pracovních dní v roce, dokonce v roce 1947 byla norma jen 100 dní pro ženy a 150 pro muže.

Na poradě kolchozníků v roce 1934 Stalin obrátil pozornost na nepřipustnost vyloučení z kolchozu z rozhodnutí předsedy nebo dokonce celé řídicí struktury kolchozu. Bylo to přípustné jen společným rozhodnutím všech členů. "Co znamená vyhnat člověka z kolchozu? - ptal se. - A to znamená - odsoudit ho k hladové existenci nebo ho přimět k cestě zločinu, aby se uživil. Vyloučení z kolchozu je závažná věc - to není vyloučení ze strany, to je mnohem horší, protože vyloučením z kolchozu vám vezmou zdroj existence, jste potrestán, to za prvé, a za druhé, odsouzen k hladu".

Navíc k pracovním dnům měl kolchozník příjmy z vlastního hospodářství, a Stalin se postaral, aby měl kolchozník více půdy než soukromník, a aby měl každý z nich krávu. Lidé odcházeli z venkova až tehdy, když se pro ně ve městě objevilo pracovní místo. Výsledkem bylo, že v průběhu života jedné generace se polovina obyvatelstva země přemístila z vesnice do města bez nejmenších ekonomických a společenských otřesů!

Rolníkům napřed

Stalin vedl SSSR cestou odpovědného hospodáře, cestou skutečného ekonomu. Už jsem psal, že k roku 1925 se bolševici naučili bez problémů snižovat tržní ceny, a k roku 1929 státní provozy a podniky prakticky předběhly svého konkurenta - "NEPmana" (soukromého obchodníka). A hle, když se zvýšilo množství kolektivních farem, se kterými se vláda mohla snadněji domluvit ohledně cen produkce, bolševici začali tyto ceny zvedat, a navíc zavedli přidělový systém. V roce 1926 byla těžká neúroda a v roce 1927 byl hlad, ale přidělový systém zaveden nebyl, naproti tomu roky 1928 a 29 byly úrodnými, ale Stalin začal s ochranou chudých.

Na přidělovém systému se chvíli zdržím.

Podívejme se na zjednodušeném příkladu, co to znamená. Řekněme, že v naší zemi je 1000 lidí, kteří pro plné štěstí potřebují 3000kg zrna, tj. 3kg na člověka. Z těch 3kg jde 0.5kg na chléb a 2.5kg na výkrm dobytka, což dá 0.3kg masa. Pokud země těch 3000kg vyprodukuje, pak se chléb i maso mohou prodávat bez omezení - nikdo z obyvatel si jednoduše nekoupí více, než potřebuje.

Ale například během války produkce padá. Řekněme, že produkce se snížila z 3000 na 1000kg. Pokud zrno zůstane volně prodejné, pak z těch 3000 lidí si 300 nejbohatších koupí

2 Perlička - z české wikipedie: [Kolektivizace](#) je označení procesu přeměny individuálního soukromého zemědělství na kolektivní, zpravidla v souladu s myšlenkami [marxismu](#) a jeho ideou společného vlastnictví. Pro kolektivizaci zemědělství neměli [komunisté](#) v **žádné zemi reálný hospodářský důvod**, nýbrž k ní došlo z čistě [politicko-ideologických](#) důvodů. S pádem komunismu ve [východním bloku](#) proto také zaniklo kolektivní hospodaření.

vše, a zbylých 700 zemře. Pokud se cena zvedne tak, aby žádný z těch 300 nemohl koupit více než 1kg zrna, pak zbylí stejně nebudou mít peníze, aby si nějaké koupili.

V takové situaci libovolný stát zavede na 500kg kupóny a na ně prodá 500kg za levnou cenu, aby se všem lidem dostalo potřebných 0.5kg zrna na chléb, a jak vláda bude zacházet se zbylými 500kg se podíváme níže.

A od roku 1929, před kolektivizací, začal Stalin úmyslně zvedat ceny na zemědělskou produkci, a ceny chleba zvedl 10x. Tím je zvedl o notný kus výše, než ceny za které skupovali kapitalisté obilí v Rusku za cara, a přidělový systém byl zaveden, aby od tohoto skoku občané zvláště netrpěli.

Do tohoto momentu to bylo takto: stát získal od zemědělců zrno za velmi nízké ceny a ve formě daní (naturálních) a tímto zrnem snižoval ceny na vnitřním trhu. Zbývající část zrna rolníci prodávali nepmanům a spekulantům za smluvní ceny, a část - samostatně na trzích. A bolševici najednou začali bojovat s nepmany i spekulanty velmi originálním způsobem - jako by si řekli: "k čemu nám jsou spekulanti, když můžeme být sami spekulanty?" Stalin představil kontraktování a nyní státní orgány v roli spekulantů uzavíraly smlouvy s jednotlivými producenty a kolchozy. Pravda, pokud soukromníkovi dávali za zrno totéž co nepman, pak kolchozům platili podstatně více. A takovým způsobem nakoupené zrno se prodávalo na vnitřním trhu a v obchodech za tržní, desetinásobné ceny!

Na říjnovém plénu CK VKP(b) roku 1934 Stalin objasňoval: "A s čím počítal trh (rolníci, kteří pěstovali zrno) - s přidělovou cenou (*přídělové ceny - zpočátku 12, pak 25, nakonec 50 kopějek za KG, tržní ceny v obchodech - 2 rubly za KG - Ju.M.*)? Jistěže ne. Oni se orientovali na trh, na komerční cenu - něco výše, něco níže, ale cena chleba se kolébala okolo tržní ceny."

Co znamená z finančního (peněžního) pohledu takové zvýšení ceny za chléb? To znamená, že komukoliv stát platil peníze - pracujícímu, lékaři, úředníku nebo vojáku, - oni za ty peníze budou kupovat produkci u rolníků (kolchozů), a v konečném výsledku se objem peněz, který plynul na venkov - rolníkům, zvláště kolchozníkům - zvýšil řádově, teměř desetkrát!

Aby ve městě mohli kupovat drahé potraviny, rostly příjmy pracujících v průmyslu, a v zápětí i ceny na průmyslovou produkci, ale jen mírně. Například, v roce 1913 mužský oblek stál 40 rublů, a na konci 40. let - 75 rublů.

Samotné zvýšení cen na zemědělskou produkci desetkrát je však málo, je třeba, aby se u kupujících objevili i peníze, aby si potraviny koupili i za desetkrát vyšší cenu. A v roce 1930 Stalin spouští tiskařský stroj a za jeden rok nechává natisknout nových 1,5 miliardy rublů, ačkoliv do toho okamžiku (1922 - 1930) činila celá emise všeho všudy 2,9 miliardy. Ty peníze byly vrženy do oběhu speciálně a záměrně proto, aby způsobily růst cen potravin a tím následně růst příjmů rolníků. A mělo to dvě příčiny.

Zprve. Stalinovi se v daném případě naskytla možnost zlepšit život národa, jež byl složen z 56 milionů obyvatelů měst a 115 milionů rolníků. Od koho začít? Stalin začal od rolníků a ti to ocenili. Jakkoliv se dnes řinou ze stránek různých pamětí a memoárů vzpomínky na těžký život rolníků té doby, na "hladomor", kolektivizaci apod., v průběhu následující války s Němci byli rolníci prosím jedinou třídou společnosti, která sovětskou vládu nezahladila. Při útoku Němců rolníci bez reptání předávali ustupující armádě koně, vozili a hnali na východ zemědělskou techniku, dobytek, ustupovali sami. Nikde nedošlo k nějakým vzpourám nebo povstáním proti sovětské moci, jakkoliv se Němci snažili je vyvolat. A právě rolníci tvořili hlavní část partizánů.

Za druhé. Je třeba pochopit, jak Stalin rozvíjel průmysl v SSSR.

Průmysl nemůže fungovat bez odbytu. Vytvořená produkce musí být koupena, jinak průmysl není schopen pokračovat v produkci. Čím více produkce najde odbyt, tím rychleji se rozvíjí, roste průmysl. Pokud existuje odbyt jen pro polovinu produkce, nemá smysl a hlavně

nejsou peníze pro druhou polovinu. Ale pokud zákazníci daného podniku nakoupí všechnu produkci a mají zájem o další, pak má smysl investovat do rozšíření kapacit i jsou na to peníze - pak průmysl roste a rozvíjí se.

Ještě jednou. obraťte na to prosím zvláštní pozornost! Aby se průmysl rozvíjel a produkoval stále více a více, je třeba kupující!

Pokud kdokoliv chce rozvinout svůj průmysl, nepotřebuje investice a půjčky, nemusí chodit posvětě s nataženou rukou, ale musí se postarat o odbyt pro své zboží. Stalin to chápal a zvažoval několik cest nalezení odbytu pro průmysl SSSR - několik cest rozvoje průmyslu SSSR.

Existuje například pruská cesta, předpokládajíc anexi či dobytí nějaké třetí země, vytvoření překážek pro rozvoj tamního průmysl, a na základě tamní poptávky rozvíjet vlastní průmysl.

Nebo anglická cesta. To je cesta kolonizace a využití kolonií pro rozvoj průmysl metropole.

Pochopitelně, tyto cesty nebyly pro Sovětský svaz vhodné a Stalin zvolil americkou cestu rozvoje průmyslu, cestu rozvoje vlastního trhu, to jest cestu vytvoření kupní síly, především uvnitř vlastní země.

Vzpomeňme si, jak Henry Ford, zakladatel automobilového průmysl USA, vytvářel kupce pro svou produkci. On vzal a začal dávat pracujícím ve svých továrnách v té době nevídaný plat - 5 dolarů za den³ - a tím vyprovokoval odbory i v ostatních odvětvích amerického průmyslu na vznesení požadavků na zvýšení mezd. Když ho jeho rozezlení kolegové-kapitalisté kontaktovali a vylili si na něm svůj vztek, on se jich zcela oprávněně zeptal: "A kdo bude kupovat moje auta?"

Všimněte si - pro zvýšení produkce čehokoliv je třeba napřed dát potenciálním kupujícím peníze. Vytvořením střední třídy, třídy lidí, pro které byla koupě auta běžnou věcí, USA rozvinuly svůj automobilový průmysl.

A při Stalinovi, počínaje třicátými lety, se začaly uvádět do provozu tisíce závodů a továren. Byly připraveny dávat produkci, ale komu? Kde byli kupci? A tak Stalin provedl emisi rublu, vrhl ty peníze do oběhu a vytvořil kupní sílu. Touto emisí, mimochodem, byly pokryty dluhy státních podniků. Nejdříve se totiž budoval těžký průmysl, vyrábějící prostředky pro produkci - stroje, zařízení, vybavení podniků atd. A jaké vybavení může koupit podnik, pokud je v dluhích? Tak dluhy všem podnikům umožili emisí a hyjá - kupujte!

Výsledky

Pokud v první pětiletce (1928 - 1932) měl průměrný roční import hodnotu 4,1 miliardy zlatých rublů, z čehož 60,3% představoval nákup strojů a materiálu pro ně, pak ve druhé pětiletce (1933 - 1938) import spadl na 1,2 miliardy a podíl nákupu strojů a materiálů tvořil už jen 27,3%. Pokud v roce 1928 bylo 43% všeho vybavení podniků importováno, pak v roce 1938 bylo importováno už jen 0,94% vybavení podniků!

Ve vztahu ke chlebu či masu rubl prudce klesl na hodnotě, v roce 1913 stál kilogram bílého chleba v Moskvě 13 kopějek, a v roce 1940 - 90 kopějek, ale celý vtip je v tom, že ve vztahu ke zlatu rubl zůstal takovým, jakým byl - 9,6 papírového rublu za zlatou minci 10 rublů. Vysvětlovalo se to tak, že počínaje rokem 1933 měl SSSR vždy ve vnějším obchodu aktivní bilanci - prodával o něco více, než kupoval, a kurz rublu na devizových trzích byl silný.

Je třeba si uvědomit, že pokud v roce 1913 hlavní část pracujících v Petrohradu vydělávala okolo 600 rublů za rok, armádní poručík měl 720 rublů, pak v roce 1937 byla

3 Dělníci ve Fordově továrně měli takový plat, že pracovník, který čerstvě nastoupil, si mohl za tříměsíční výplatu koupit slavný "Model T", který sám vyráběl.

střední roční mzda v SSSR přes 3000 rublů, a průměrný kolchozník získával kromě peněz ještě mzdu v naturáliích - podle odpracovaných dnů, průměrně 17 centněřů zrna.

Podívejte se na fotky babiček a dědečků z předválečné doby: jak vypadali a jak byli oblečení. A to vše při bezplatném zdravotnictví, vzdělání, prakticky nulových bytových nákladech a nákladech na rekreaci.

Takže, Stalin vytvořil v SSSR trh pro národní průmysl, a výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Pokud provedeme srovnání ve stejných cenách (z r. 1928), pak úroveň průmyslové výroby v roce 1911 byla 11 miliard rublů, v roce 1927 se SSSR dokázal vrátit na úroveň roku 1913 a v následujícím roce ji předstihl - 16,8 miliardy rublů. A dále následoval nevídaný a dosud nikým nepřekonaný vzestup: v roce 1938 měla průmyslová produkce SSSR objem 100,4 miliard rublů! Podle objemu tovární výroby poskočil SSSR z pátého místa na světě a čtvrtého v Evropě na druhé místo ve světě a první v Evropě. Začal vyrábět 13,7% světové průmyslové produkce. USA vyráběly 41,9%; Německo - 11,6%; Anglie - 9,3%; Francie - 5,7%.

Za těch 20 let Stalin završil v Rusku vladařský čin, jaký ve světě nikdy neměl a nemá obdoby. On zaostalé, agrární Rusko, ve kterém 85% prakticky negramotných obyvatel sotva živilo samo sebe, zničené První světovou válkou a poté občanskou válkou, postavil na nohy a pozvedl po ekonomické stránce na druhé místo ve světě (po USA).

Pokud se v carském Rusku, ve kterém spolu s Polskem a Finskem žilo 9% světové populace, vyrábělo 4% světové průmyslové produkce, tj. přepočteno na obyvatele, polovina **průměrné** světové úrovně, pak v roce 1937 SSSR, už bez Polska a Finska představoval 8% světové populace a vyráběl, jak bylo řečeno, 13,7% světové průmyslové produkce. Pokud se v sousedním buržoazním Polsku v roce 1938 utrácelo v přepočtu na hlavu a na zlato z rozpočtu 12 gramů zlata na osobu, pak z rozpočtu SSSR šlo na osobu v přepočtu hodnoty na zlato 564 gramů zlata. Přičemž SSSR se zcela jasně profiloval jako stát pracujících. nebyli v něm žádní parazité, okrádající pracujícího člověka s využitím zákonů - takové zákony nebyly!

Například, v roce 1940 měl lidový komisař (ministr) vnitra SSSR L. P. Berija mzdu 3500 rublů, a pracovník metalurgického závodu vydělával 1500 rublů, a přední pracovník-stachanovec vydělával až 10.000 rublů. A skrýt to od pracujících celého světa to nešlo, a ti pracující se do SSSR drali. Několik příkladů.

1. září 1939 začala válka mezi Polskem a Německem, třetí den začala polská armáda utíkat, k 16. září z Polska utekla polská vláda. To nikdo nečekal. Sovětský svaz začal od 17. září rychle vyvádět na území bývalého Polska svá vojska, aby ochránil místní běloruské a ukrajinské osídlení, jež do té doby bylo občany Polska. Sovětský svaz, nemaje ještě na těch územích žádné vládní orgány, poprosil místní obyvatelstvo, zda se nechce připojit k SSSR. Během tří týdnů místní obyvatelstvo zorganizovalo tajné hlasování, na které přišlo 94,8% obyvatel, ze kterých jen 9,2% hlasovalo proti sjednocení a **90,8% - pro**. Pro srovnání: počínaje začátkem nového tisíciletí všechna masmédia přesvědčovala Poláky v nutnosti připojení k EU, v roce 2002 přišlo k hlasování jen kolem 70% procent občanů a pro sjednocení s Evropou hlasovalo 60% z nich. Až za dva roky přišlo na volby poslanců europarlamentu jen 20% polských občanů. A tehdy, opakují, 95% z nich přišlo na hlasování, a 91% hlasovalo pro sjednocení s SSSR!

Tehdy se všichni pracující snažili dostat do Sovětského svazu. Dnes maďarští historici o těch letech píší: "Okolo 20 tisíc obyvatel Zakarpatí přešlo hranici a usídlili se v SSSR. I ti, kdo se k takovému smělému kroku nerozhodli, věřili, že život v sovětském systému je lepší, scházeli se do velkých skupin na odlehlých místech Zakarpatí a čekali na příchod ruských vojáků. V naději na totéž se do Zakarpatí přemístila i část obyvatel Severní transylvánie. Kromě toho, na ambasádu SSSR v Budapešti přicházelo velké množství žádostí maďarských poddaných s prosbou o udělení sovětského občanství...."

Taková situace dokazovala, že komunisté mají pravdu, že Komunismus je to, co potřebují všichni pracující.

Vzniká otázka - mohl-li podobný počín udělat car, mohlo carské rusko projít cestu SSSR? Ne, a zde nejde o socialismus jako takový, ale o to, že za bolševiků stáli v čele země lidé bezpodmínečně oddaní národu a právě to je dělalo vynikajícími hospodáři, tj. vynikajícími ekonomy. Pojďme se znovu podívat na etapy, kterými Stalin rozvinul ekonomiku.

1. Tvrdým "utažením opasků" národu v letech 1924-1928 získal peníze na nákup strojů a vybavení pro průmysl.

2. Prudce zvedl ceny potravin a ostatní zboží ve vztahu ke zlatu, v letech 1929-1933.

3. Provedl v těchto letech emisi peněz, aby se trh SSSR stal nenasatným.

A průmysl SSSR ho zahrnul produkcí rychlostí, nedostupnou pro průmysl jiných zemí.

V tomto schématu jsou libovolné zemi dostupné etapy 1 a 3. Ale carské vládě byla nedostupná etapa 2, protože Rusko se účastnilo mezinárodního trhu a nemělo monopol na zahraniční obchod (což by ani kapitalisté, ani aristokracie caru nedovolili), pak ceny hlavní produkce Ruska - zemědělské produkce - byly na úrovni světových, a nebylo možné je zvednout. A kvůli dlouhé tvrdé zimě a velkým vzdálenostem ty ceny tak-tak pokrývali náklady, a to jen při velmi nízkých ziscích rolníků - téměř nulových. Z toho důvodu nebylo možné zvednout příjmy i pracujícím (dělníkům), protože nízká kupní síla rolníků by jim nedovolila kupovat nutně dražší průmyslovou výrobu.

Byl by to začarovaný kruh, slepá ulička. Pokud ruský trh byl částí světového trhu, pak na samotném ruském trhu mizela kupní síla - lidé s penězi, neměli se odkud vzít.

Pro ochranu trhu existují dva ekonomické způsoby.

Je možné chránit trh cly. Tzn. pokud na vnitřním trhu stojí jablko 10 rublů a na světovém 2 rubly, zavede se clo 9 rublů a nechť na vnitřním trhu lidé kupují importovaná jablka za 11 rublů. Nazývá se to ochranou vlastní produkce. Ale je to jen obrana, a obranou se války nevyhrávají, což platí i pro ty finančně-ekonomické.

Pokud zavedete cla, zavedou je proti vám i protihráči, jednoduše a prostě, co zasejete, to i sklídíte. Dále, na vašem vnitřním trhu se vždy najdou fandové importovaného jablka a budou ho kupovat, a o to méně budou kupovat domácí jablko. Z importního cla můžete část použít na kompenzaci ztrát kvůli snížení domácí produkce, ale produkce jednoduše klesla a následně se celá země stane o tento úbytek chudší.

A to, jak řídil ekonomiku Stalin - to je útok, to je expanze na světový trh. Při monopolu zahraničního obchodu může stát u domácího výrobce koupit zboží za 10 rublů a prodat ho na světovém trhu za 2 rubly, koupit tamtéž 2 banány po jednom rublu a prodat je na domácím trhu za 6 rublů za kus - celkově 12, tzn. obchodujíc se ziskem.

Co nastane. Pokud váš výrobce nasytil domácí trh, pak nemá zapotřebí snižovat výrobu nebo dokonce tempo růstu, protože vy, stát, vyvezete zboží navíc na světový trh a začnete ovládnout světového trhu. Na světovém trhu je možné prodat jakékoliv zboží, ale pro takovou zemi, jako Rusko - zemi s velmi drahými podmínkami produkce - je důležité, aby ty obchody měly dva konce - export a import současně. I bez konkurence vlastních podniků a kupců navzájem je nejvýhodnější, aby obchodníkem na vnějším trhu vystupoval stát sám.

Stalin rozvíjel průmysl právě takto, právě takto pro něj vytvořil trh v SSSR. Nikdo neměl nejmenší pochyby, že pokud by uběhlo ještě 10 let, zboží "Sděláno v SSSR" by začalo na celém světě převažovat.

Ale našim konkurentům na Západě to nebylo po chuti, a oni se nemínili vzdát. A začala válka. Ne obchodní válka, ale skutečná - s nejsilnější amádou světa, a ve své podstatě s celou Evropou...

Než zakončím toto téma, chci říct pár slov o od dětství vystrašených, kterých je u nás plno ve "vědě" i politice. Tito "profesionálové" pořád opakují, že pokud se Rusko "chytne" se Západem, Západ ho udusí blokádou. Podívejte se, vy hlupáci, na naše předky! Oni byli ve stokrát těžší blokádě, ale ustáli, a poté šli vpřed takovým tempem, o jakém se tomu přeslovutnému Západu nikdy nemůže ani snít!

A co je na Stalinovi nejzajímavější: on dosáhl tak obrovských úspěchů, ale přitom nechtěl být vůdcem!

Stalin a břemeno vlády

Dnes masa "historiků" tvrdí, že Stalin údajně patologicky usiloval o moc. Obyčejným lidem nejsou archivy dostupné, ale vždyť historikům je velmi dobře známo, že do roku 1927 Stalin třikrát prosil Centrální komisi o uvolnění ze své, ne příliš vysoké pozice generálního sekretáře: na plénu CK po 15. sjezdu VKP(b), když se mu nepodařilo získat od členů CK své osvobození, je začal prosit o alespoň uvolnění z pozice generálního sekretáře a záměnu za obyčejného sekretáře, jako byli ostatní čtyři. Plén mu odmítl i toto, ale jaké člověk musí mít svědomí, aby se znalostí o tomto tvrdil něco o patologické touze po moci u Stalina? On byl vůdcem SSSR a země ne proto, že toužil po moci, ale proto, že právě v té roli byl nutný národu a komunistům, a lidé ani strana nikoho srovnatelného neviděli.

A nyní se vraťme do Ruska 20. let - do toho období, kdy Trocký, výjimečná osobnost sám o sobě, ale pygmej ve vztahu ke Stalinovi, se pokoušel udělat Stalina vykonavatelem svých rozhodnutí. Vraťme se k otázce, jak se stalo, že Stalin, nemaje do roku 1941 žádnou státní funkci, Stalin, který nebyl ani prezidentem, ani ministrem, dokonce ani mluvčím Dumy, byl i přesto považován a reálně i byl vůdcem Sovětského svazu?

Ano, byl to člověk vynikajících schopností a pracovitosti. Ale copak dnes v Rusku není schopných a pracovitých lidí? A vidíte je snad dnes u moci?

Když se komunisté v Rusku dostali k moci, narazili na problém: vlastní státní představitele ještě neměli a carský vládní aparát jejich činnosti sabotoval. A tehdy byli komunisté přinuceni udělat to jediné, co jim zbývalo - postavili vládní aparát Ruska pod kontrolu stranických orgánů. Je čas krátce připomenout, jak byla organizována komunistická strana Ruska.

Podle své ústavy všichni komunisté každé tři roky vybírali delegáty do dalšího sjezdu strany. Tito delegáti, když se sešli, tvořili nejvyšší řídicí orgán strany: jen oni mohli přijmout nebo změnit svůj program, změnit stanovy strany, mohli přijmout libovolné rozhodnutí, které už nikdo, kromě dalšího sjezdu, nemohl zrušit. Ale sjezd se konal jen jednou za tři roky, a pro průběžné řízení stranických záležitostí se vybírala Centrální komise strany - zhruba 70 lidí z těch, koho sjezd považoval za nejschopnější a nejzpůsobilejší. Ale i těch 70 lidí nepracovalo nastálo v Moskvě, ale jezdili na pléna svých organizací, a pro každodenní řízení strany už CK, to jest těch 70 lidí, vybíralo 5 sekretářů strany, z nichž jednoho určili generálním. A ti sekretáři, jak už bylo řečeno, vedli každodenní agendu po organizaci komunistů a řízení strany. V této struktuře strany komunistů SSSR není nic neobvyklého, podobným způsobem jsou organizovány všechny politické strany i dnes.

Ale pak vzniká otázka: jak komunisté kontrolovali na místech práci státního aparátu SSSR? Vždyť dnes je stran mnoho, ale ani jedna, včetně vládní, nekontroluje jediného státního představitele Ruska. V Dumě i mezi gubernátory je poměrně široce známá strana Žirinovského. Vezměme hypoteticky, že oblastní sekretář této strany se rozhodne zkontrolovat práci představitelů místního oddělení policie nebo penzijního fondu. Co se stane? Správně, vládní představitelé pošlou takového sekretáře do patřičných míst spolu i s Žirinovským. A to

stejně by se opakovalo pro funkcionáře libovolné strany. Proč tedy v SSSR všichni naslouchali a plnili příkazy místních funkcionářů stranických orgánů?

Vše spočívá v tom, že Centrální komise strany komunistů vybírala ještě jeden orgán - Politickou kancelář (Politbyro). Do něho vstupovalo průměrně 10 lidí vybraných vůdci komunistů, přitom samotní členové Politbyra mohli pocházet z jakéhokoliv postu v zemi. Do Politbyra mohl jít sekretář CK strany, a nemusel, a mnozí sekretáři CK nikdy v Politbyro nebyli. Mohl tam jít ministr obrany, a nemusel, pokud v něm vůdcové strany neviděli dostatečně schopného člověka, mohl tam jít sekretář oblastního komisariátu (obkom), mohl tam jít ministr železnicí nebo obchodu - vše záviselo na umu a morálních kvalitách daného člověka. Jen dva lidé, zaujímající v zemi dva posty, byli členy Politbyra vždy závazně - předseda Nejvyššího Sovětu - nejvyššího zákonodárského orgánu Sovětské vlády, a předseda Rady ministrů (lidových komisařů) - vlády SSSR, nejvyššího výkonného orgánu Sovětské vlády. Připomenu, že hlava vlády SSSR předsedala zasedáním Politbyra.

A právě to, že oba dva nejvyšší představitelé Sovětské (ústavní) vlády byly členy naprosto neústavního stranického orgánu zabezpečovalo to, že všichni představitelé státního aparátu SSSR přijímali kontrolu ze strany komunistických funkcionářů a podřizovali se jejich rozhodnutím. Ti z představitelů, kdo by odmítli, by byli ze svých postů smeteni hlavami sovětské vlády. A tímto se realizovala neústavní stranická kontrola nad orgány státního aparátu.

Politbyro bylo kolegiálním orgánem, rozhodnutí přijímalo většinou hlasů, a nebylo závazné, aby s daným rozhodnutím souhlasila hlava vlády SSSR nebo generální sekretář strany. Například, v roce 1928 byla objevena velká skupina inženýrů-sabotérů na šachtách Doněcké pánve. Před soudem stálo 53 lidí, soud osvobodil 4, jedenáct odsoudil k smrti, ale šesti z nich sám udělil milost. Věc zbylých pěti odsouzených posuzovalo Politbyro, a Stalin navrhl jim udělit milost, ale jeho návrh nebyl přijat: člen Politbyra Bucharin přesvědčil ostatní členy Politbyra těch pět inženýrů popravit.

Nyní obraťte pozornost na následující - díky kolegiálně přijímaným rozhodnutím se ten člen Politbyra, jehož návrhy/řešení se budou přijímat nejčastěji, stává neformálním lídrem Politbyra, a protože Politbyro přijímalo rozhodnutí i o zemi, i o straně, pak se stává vůdcem národa i komunistů nezávisle na tom, jakou zaujímá oficiální vládní funkci. Trocký předpokládal, že právě jeho řešení bude Politbyro přijímat nejčastěji, ale přecenil se. Během let o sobě daly schopnosti, um a pracovitost Stalina znát - jeho řešení přijímalo Politbyro nejčastěji, a právě tak se Stalin stal vůdcem strany i země, ačkoliv po tom sám netoužil.

Kolektivní odpovědnost

Nyní je čas vrátit se k otázce, proč CK, vyšší mocenský orgán SSSR, nechtěl uvolnit Stalina na druhotné pozice, a proč funkcionáři komunistů chtěli vidět vůdcem právě jeho?

Příčina je zde poměrně prostá. Když členům libovolné organizace od porážky této organizace osobně, opakují osobně nic nehrozí, pak taková organizace vybírá do svého čela velmi často hlupáky. Při hlupákovi se lépe žije - nic nechápe, proto přijímá rozhodnutí, která jsou výhodná těm, kdo hlupákovi podsouvají rady. Při hlupákovi je možné organizaci rozkrást, zprivatizovat ji, prodat a zradit.

Ale pokud s porážkou organizace umírají i její členové, pokud porážka organizace vede ke smrti každého, pak se situace mění. Do vítězství ve Druhé světové válce byl SSSR v blokádě a obklíčen kapitalistickými zeměmi, které utrácely ohromné prostředky, aby v SSSR zničily komunisty. Kromě toho, špatná domácí politika komunistů mohla vyvolat povstání národa, které je také mohlo smést. Tehdejší komunisté nebyli blábolisty, kteří vyčerpali svou energii - oni při nutnosti nepřítel Komunistů důsledně zneškodňovali. Od nepřátel komunismu nemohli v případě své porážky čekat nic jiného než smrt. Řadové komunisty

mohli nepřátelé ještě vzít na milost, ale stranické funkcionáře, tj. sekretáře partkomů, obkomů, členů CK a vyšších by pozabíjeli bez mrknutí oka. A v takových podmínkách, dokonce jestli jste hloupí, pak "nitrem" pochopíte, že s hlupákem v čele čeká smrt i vás. A za takových podmínek se libovolná organizace snaží postavit do čela nejschopnějšího z nejschopnějších ze svých řad. Proto Stalinovi nedovolili odejít z funkcí - členové CK, byť část Stalina nenáviděla, neviděla nikoho jiného, kdo by ho byl schopen nahradit.

V těch předválečných podmínkách tato organizace země, při kterých všechna moc náležela naprosto neústavnímu orgánu - Politbyru - byla blahem a záchranou Sovětského svazu. A ne ani tak proto, že na čele byl Stalin - to jednoduše jen zvyšovalo pevnost SSSR - ale proto, že moc celkově patřila komunistům - lidem, kteří v ty roky za sledování zájmů národa a státu odpovídali hlavou v plném smyslu toho slova.

Strana pod tíhou vlastní moci

Ale toto blaho pro všechny lid SSSR celkově bylo zároveň tragédií pro stranu komunistů i pro Komunismus, protože to pro ně bylo smrtí. Ano, nepřekřel jsem se, státní moc strany s velkým cílem je smrtí pro stranu jako politickou sílu, stejně jako pro tento cíl. To je třeba vyjasnit.

Kdo je to komunist? To je člověk, který nezištně slouží svému velkému cíli - vytvoření Komunismu. A moc dává možnost právem či neprávem získávat rozličné materiální výhody. To implikuje, že jakmile se komunisté stali vládou (moci), do strany se začaly neprodleně hrnout jednak zřítní lidé za oprávněnými výhodami, a jednak darebáci - za oprávněnými i neoprávněnými. A protože ti darebáci se zaklínali a křížovali, že vstupují do strany, aby budovali Komunismus, pak postavit před nimi nějakou preventivní obranu bylo prakticky nemožné.

V co se strana mění uviděli komunisté velmi brzy. Například, už v roce 1921 řekl přesvědčený komunist L. Krasin na plénu následující: "Zdrojem všech problémů a nepříjemností, které zakoušíme v současnosti, je to, že komunistická strana se skládá z 10 procent z přesvědčených idealistů, připravených za ideu zemřít, a z 90 procent z přizpůsobivců bez svědomí, kteří do ní vstoupili, aby získali funkci."

A Lenin ve své tehdy známé práci "Dětská nemoc levice v komunismu" napsal: "Bojíme se překotného zvětšení strany, protože do vládní strany se nevyhnutelně hrnou kariéristé a šarlatáni, kteří si zaslouží jen to, aby byli zastřeleni."

Ale taková situace byla i smrtí komunismu, protože pro něj byla slepou uličkou. Při komunismu patří vláda všem občanům rovným dílem, a komunismus je principiálně nemožný, pokud moc patří straně, tj. jen části občanů, byť je ta strana komunistickou stranou.

A to je třeba jasně chápat: komunist Stalin v žádném případě nemohl přijmout situaci, při které moc v zemi patřila straně! On mohl tu situaci jen dočasně trpět. A zlom nastal v polovině 30. let, zhruba 20 let poté, co komunisté přišli k moci a dokázali svou způsobilost schopně řídit tak obrovskou zemi, jako Rusko.

Komunistickou stranu SSSR bylo třeba odstavit od moci v zemi. A Stalin začal od počátku - od Základního zákona SSSR (ústavy). V roce 1936 Nejvyšší sovět SSSR přijímá novou Ústavu SSSR, která v té době měla neoficiální název "stalinská", a ta Ústava připravovala cestu k odstavení komunistické strany od moci.

....

Poznámka překladatele

Viz také článek [SSSR za Stalina - jen fakta](#). Několik poznámek k ekonomice, kterou vybuďoval Stalin. V tabulce níže jsou ceny základních potravin v roce 1951 vzhledem k jejich úrovni v roce 1946. Čísla mluví sama za sebe.

Země	Chléb(%)	Maso (%)	Máslo (%)	Cukr (%)
SSSR	29	42	37	49
USA	128	126	104	106
Anglie	190	136	225	233
Francie	208	188	192	370

Sluší se připomenout, že po válce se přední ekonomové Západu zaklínali, že Rusko se bude schopno zotavit do předválečné úrovně nejdříve za 20 let, a to jen s pomocí zahraničních úvěrů. Rusko to dokázalo za 5 let (už v roce 1951 průmyslová výroba překonala úroveň let 39-40) a to bez jakékoliv pomoci ze zahraničí. SSSR také jako první země postižená válkou zrušil v roce 47 přidělový systém na potraviny, i přes neúrodný rok 46. Naproti tomu v Anglii byl ještě o několik let déle, a to i přes pomoc ze strany USA (Marshallův plán) a přes fakt, že SSSR byl postižen válkou nepopsatelně více, než Anglie. Na zrušení přidělového systému v roce 47 se Západ díval doslova s pokleslou čelistí, bylo to pro něj naprosto neočekávané.

Pro ilustraci, co Rusko a Stalin v letech 1918 - 1953 doopravdy dokázali se zkuste zamyslet nad následujícím: v roce 1918 bylo Rusko zaostalá zemědělská země, kde 85% téměř negramotného obyvatelstva pracovalo v zemědělství, a v roce 1957 Rusko technologicky poráží USA a vypouští do kosmu první satelit, a o pár let později prvního člověka. Churchill řekl: "Před Stalinem bylo Rusko ve středověku, a po něm mělo atomovou bombu".